

ЗАХИСТИ НА ЗДОБУТТЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ

На засіданнях спеціалізованої вченої ради Д. 26. 005. 01 Національної музичної академії імені П. І. Чайковського відбулися захисти дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора мистецтвознавства.

28 січня 2015 року відбувся захист дисертації **Пухляк Марії Євгенівни «Конкурс музикантів-виконавців як феномен сучасного культурного простору»** на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 26.00.01 – Теорія та історія культури (мистецтвознавство).

Дисертантка досліджує тенденції розвитку конкурсного руху, виявляє передумови створення системи конкурсних заходів музикантів-виконавців, особливості провідних українських міжнародних конкурсів піаністів; конкретизує проблематику сучасних конкурсів, визначає перспективні напрями їх розвитку. За аналітичні матеріали дослідження взято державні архіви України, архів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, архіви Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського й Київського інституту музики імені Р. М. Глієра, архів Міжнародного конкурсу молодих піаністів пам'яті В. Горовиця, матеріали інших сучасних конкурсів музикантів-виконавців, особистий архів дисертантки, а також спогади видатних музикантів сучасності, піаністів, переможців престижних міжнародних виконавських змагань, досвідчених членів конкурсних журі: О. Александрова, В. Козлова, Ю. Кота, В. Крайнева, Х. Рібери, О. Яблонської та ін. У дисертації вперше узагальнено соціально-історичні умови формування сучасних традицій досліджуваного явища з урахуванням тенденцій розвитку фортепіанного виконавства; окреслено перспективні напрями і тенденції розвитку й удосконалення конкурсної процедури, регламенту; розкрито культурологічні аспекти вивчення конкурсного процесу в галузі сучасної музики; досліджено міжнародні виконавські конкурси як явище культури.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її матеріали можуть бути використані у процесі підготовки й участі у виконавських змаганнях як їх безпосередніми учасниками, так і педагогами конкурсантів, а також у процесі викладання навчальних курсів з історії фортепіанного мистецтва, історії світової та української музичної культури тощо.

28 січня 2015 року відбувся захист дисертації **Ярмака Ярослава Анатолійовича «Ностальгія в контексті естетичних поглядів М. Метнера: культурологічний аналіз»** на здобуття наукового ступеня кандидата культурології за спеціальністю 26.00.01 – Теорія та історія культури (культурологія).

У роботі на основі культурологічного аналізу систематизовано теоретичний досвід осмислення феномена «ностальгія» і розглянуто прояви ностальгійного в естетичних поглядах М. Метнера. Зокрема, розкрито етимологію поняття «ностальгія», проаналізовано специфіку теоретичного дискурсу щодо цього феномена; визначено види ностальгії і розкрито їх особливості; проаналізовано феномен ностальгії як ознаку російської культури першої половини ХХ ст.; виявлено модуси ностальгійного в естетичних поглядах М. Метнера; на прикладі «Соната-Reminiscenze» М. Метнера з'ясовано значення ностальгійного у формуванні естетичних поглядів митця. Наукова і теоретична новизна дослідження полягає в тому, що в ньому вперше досліджено історико-теоретичну традицію осмислення феномену «ностальгія»; визначено «традиціоналізм» як філософський аспект ностальгійного і «релігійний» модус ностальгійного,

запропоновано їх авторське визначення; виявлено вплив ностальгійного стану на естетичні погляди М. Метнера; здійснено аналіз роботи М. Метнера «Муза і мода» в контексті «естетики ностальгії» митця; розглянуто моделі модусів ностальгійного в естетиці М. Метнера; проаналізовано «Соната-Reminiscenza» М. Метнера в контексті проблеми ностальгійного.

Практичне і теоретичне значення наукової роботи полягає у розширенні теоретичної площини культурологічного розуміння феномена ностальгії, матеріали і результати дослідження можуть бути використані у подальшому вивченні творчості М. Метнера, а також у викладанні навчальних курсів з історії світової культури, культурології, історії світової музичної культури, історії фортепіанного виконавського мистецтва, музичної інтерпретації. До них можуть звертатися й виконавці фортепіанної та камерно-інструментальної музики.

25 лютого 2015 року відбувся захист дисертації **Кутасевича Андрія Валентиновича «Стильова диференціація духовно-музичних спадщин Степана Дегтярьова та Артема Веделя: питання авторства творів суперечливої атрибуції»** на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – Музичне мистецтво.

У роботі досліджено духовно-музичні твори С. Дегтярьова і А. Веделя з безсумнівною атрибуцією і твори з невизначеним авторським статусом, які фігурують у різних джерелах з іменами одного й другого митців. Дисертант здійснює стильову диференціацію групи творів суперечливої атрибуції, приписаних у різних джерелах С. Дегтярьову та А. Веделю з метою визначити авторство у творах суперечливої атрибуції, які фігурують у різних джерелах з іменами двох композиторів. Основні завдання дослідження: окреслити масив відомих та доступних творів, пов'язаних у нотних джерелах з іменами С. Дегтярьова або А. Веделя, і виокремити ті з них, які мають суперечливу атрибуцію в різних джерелах; здійснити порівняльний жанрово-стильовий аналіз духовно-музичної творчості С. Дегтярьова та А. Веделя на матеріалі всіх доступних композицій цих митців із чітко визначеним авторством; розробити методику комплексного аналізу творів суперечливої атрибуції на предмет з'ясування їх авторського походження; проаналізувати твори суперечливої атрибуції за розробленим методичним планом. Матеріалом дослідження є всі відомі й доступні духовно-музичні твори С. Дегтярьова та А. Веделя, а також композиції інших відомих майстрів доби Класицизму та анонімні опуси того часу на церковнослов'янські тексти. Нотно-джерельною базою дослідження є манускрипти кінця XVIII – початку XIX ст., кінця XIX – початку XX ст. і пізнішого часу з архівів Києва, Москви та Санкт-Петербурга і друковані видання кінця XIX – початку XX ст. та пізнішого часу, здійснені в Санкт-Петербурзі, Києві, Москві, Софії, в українській діаспорі США. Наукова новизна роботи полягає в тому, що в ній уперше комплексно розглянуто питання авторства творів суперечливої атрибуції, приписаних у різних джерелах С. Дегтярьову та А. Веделю. На предмет з'ясування авторської належності досліджено 22 твори, цілковито вирішено питання походження 18-ти з них.

Матеріали дисертації можуть бути використані в лекційних курсах з історії української музики, історії церковно-музичного мистецтва, історії стилів та музичного джерелознавства, а також у процесі наукового осмислення творчості С. Дегтярьова та А. Веделя. Апробована методика дослідження творів на предмет з'ясування їх авторства може бути застосована в уточненні походження інших музичних творів другої половини XVIII ст., які мають суперечливу атрибуцію у джерелах.

25 березня 2015 року відбувся захист дисертації **Свірідової Світлани Вікторівни «Творчість О. Зноско-Боровського у контексті стильових тенденцій української музики ХХ століття»** на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – Музичне мистецтво.

Дисертантка аналізує особливості творчого стилю і музичної мови О. Зноско-Боровського, визначає його еволюцію, узагальнює провідні тенденції розвитку української музики середини ХХ ст.; на основі аналізу симфонічних, камерно-інструментальних творів композитора виявляє значення його творчості для української музичної культури ХХ ст. Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше в історії українського музикознавства здійснено комплексне дослідження творчості О. Зноско-Боровського, актуалізовано масив документів митця і джерел особового походження (листів, спогадів); реконструйовано біографію композитора, на основі архівних джерел відтворено життєвий і творчий шлях О. Зноско-Боровського; розглянуто творчість композитора, вивчено доробок митця на основі аналізу симфонічних та камерно-інструментальних творів; здійснено періодизацію творчості О. Зноско-Боровського; складено найбільш повну нотографію творчого доробку композитора, розроблено хронологічну атрибуцію творів; виявлено творчі і стильові уподобання О. Зноско-Боровського, визначено особливості музичної мови; охарактеризовано внесок О. Зноско-Боровського в українську музичну культуру, визначено місце і роль композитора в історії української музики ХХ ст. Уперше в науковий і культурний обіг уведено фотоматеріали, листи, рукописні твори О. Зноско-Боровського та інші архівні документи, віднайдені й упорядковані. Практичне значення дослідження полягає у тому, що вони можуть бути використані у навчальних курсах з історії української музики, теорії музики, аналізу музичних творів, музично-виконавської інтерпретації, а також у науковій роботі.

29 квітня 2015 р. відбувся захист дисертації **Коробки Тетяни Сергіївни «Комунікаційні аспекти хорового виконавства (на прикладі діяльності академічного хору імені П. Майбороди Національної радіокомпанії України)»** на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – Музичне мистецтво.

Дисертантка досліджує комунікаційні процеси в сучасному музичному виконавстві, виявляє специфіку музичної комунікації в умовах хорового виконавства на досвіді діяльності професійного хорового колективу (Академічного хору імені П. Майбороди Національної радіокомпанії України). Дисертантка мала за мету узагальнити і систематизувати результати досліджень із музикознавства, музичної соціології і культурології з питань музичної комунікації. У роботі визначено критерії опису комунікативних процесів у хоровому виконавстві; на основі аналізу творчої діяльності хорового колективу виявлено специфіку хорового мистецтва і вплив різних каналів комунікації на його розвиток, розглянуто історію розвитку українського хорового мистецтва у ХХ ст.; виявлено роль хорового концертно-виконавського колективу у сучасних мистецьких комунікативних процесах; визначено шляхи оптимізації хорового виконавства в нових соціокультурних реаліях, здійснено періодизацію діяльності хорового колективу на основі головного каналу комунікації; проаналізовано репертуар хору як об'єкт музичної комунікації; розглянуто діяльність диригента як центрального суб'єкта музичної комунікації; визначено комунікативну роль слухацької аудиторії хору та рівень її зворотного впливу; окреслено спектр зовнішніх зв'язків хорового колективу; розкрито комунікативну роль інших суб'єктів комунікації в умовах функціонування хорового колективу; на основі аналізу діяльності колективу у комунікаційному аспекті запропоновано шляхи оптимізації хорового виконавства в умовах сучасних інформаційних технологій.

29 квітня 2015 року відбувся захист дисертації **Богданової Ірини Вікторівни «Альфредо Каталані та італійська музична культура останньої третини XIX століття»** на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – Музичне мистецтво.

У роботі досліджено головні складові італійської оперної культури останньої третини XIX ст. шляхом відтворення цілісної картини життя і творчості А. Каталані, зокрема: охарактеризовано мистецьку ситуацію в Італії та італійську оперну культуру другої половини XIX ст., розкрито причини і наслідки кризового періоду в історії італійської опери; досліджено проблему італійського вагнеризму; охарактеризовано загальну історію руху міланської Скапільяттури; здійснено періодизацію молодого італійського композиторської школи; визначено основні етапи творчого формування А. Каталані і його взаємозв'язки з оточуючим культурним середовищем; представлено ранні камерно-вокальні, симфонічні і хорові твори композитора як важливі свідчення процесу його творчого становлення; охарактеризовано оперну творчість А. Каталані, виявлено особливості оперного стилю; проаналізовано опери «Деяніче» та «Едмея» як зразки переосмислення національних оперних традицій у творчості композитора останньої третини XIX ст.: порівняно оперу «Ельда» і її редакцію «Лорелея» як зразки перетворення вагнерівської оперної концепції і жанру романтичної «чарівної» опери у творчості композитора-італійця; розглянуто оперу «Валлі» як найвище втілення індивідуального стилю А. Каталані.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що дисертантка уперше в українському музикознавстві здійснила монографічне дослідження особистості і творчості А. Каталані, комплексно розглянула проблематику міланської Скапільяттури – одного з найбільш помітних культурно-суспільних явищ Італії другої половини XIX ст.; увела в науковий обіг шість опер, камерно-вокальні, камерно-інструментальні, хорові та симфонічні твори композитора. Дослідниця дійшла висновку, що італійська музична культура останньої третини XIX ст. розвивалася в умовах потужних іноземних впливів: більш спорідненого французького і радикально нового – німецько-вагнеристського; італійську музичну культуру досліджуваного періоду формували, крім пізнього романтизму і веризму, італійський вагнеризм і дотична до нього міланська Скапільяттура. А. Каталані є одним з основоположників «*giovine scuola*» і безпосереднім попередником Дж. Пучіні, суттєво вплинувши на його ранню творчість. Творчий шлях А. Каталані відображає стильові і жанрові пошуки, притаманні періоду становлення молодого італійського композиторської школи, а також демонструє поступову еволюцію від пізнього романтизму до модернізму в італійській музиці. Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх використання у процесі викладання загального курсу історії зарубіжної музики, курсів оперної драматургії та історії мистецтва; оперні твори, проаналізовані в дослідженні, – у музично-театральній практиці.

27 травня 2015 року відбувся захист дисертації **Нечепуренко Вікторії Юрївни «Вокальна творчість Габрієля Форе: шляхи формування жанру *mélodie*»** на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – Музичне мистецтво. У дисертації виявлено специфіку втілення жанру *mélodie* в камерно-вокальних циклах Г. Форе різних періодів творчості, зокрема: визначено принципи жанру *mélodie* і шляхи його формування у французькій вокальній музиці другої половини XIX століття; розглянуто феномен французького салону другої половини століття як середовища побутування жанру; виявлено особливості роботи композитора з поетичним текстом у різні періоди творчості; проаналізовано вокальні цикли Г. Форе щодо своєрідності прочитання поетичних текстів П. Верлена,

Ш. Ван Лерберга і Р. де Брімон. Авторка дослідила вокальну творчість Г. Форе, зокрема його камерно-вокальні цикли, нотні видання яких є бібліографічною рідкістю в Україні («П'ять *mélodies* з Венеції», «Добра пісня», «Пісня Єви», «Закритий сад» і «Міражі»), а також поетичні першоджерела вокальних творів Г. Форе: «Галантні свята» («*Les fêtes galantes*»), «Романси без слів» («*Romances sans paroles*»), «Добра пісня» («*La Bonne chanson*») П. Верлена, «Пісня Єви» («*Chanson d'Eve*») і «Закритий сад» («*Jardin clos*») Ш. Ван Лерберга, «Міражі» («*Mirages*») Р. де Брімон. У дисертації вперше в українському музикознавстві простежено історію формування жанру *mélodie* і визначено його характерні особливості, проаналізовано специфіку жанру *mélodie* у вокальних циклах Г. Форе, виявлено особливості роботи композитора з поетичним текстом. Матеріали дослідження можуть бути використані у навчальних курсах з історії зарубіжної музики, аналізу музичних творів, музичної інтерпретації, а також у процесі роботи над вокальними творами Г. Форе у класах камерного ансамблю і сольного співу.

27 травня 2015 р. відбувся захист дисертації **Ткаченко Єлизавети Семенівни «Німецький лютеранський мотет XIX – першої половини XX ст. в еволюції жанру»** на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – Музичне мистецтво.

У дисертації на основі комплексного аналізу визначено жанрові ознаки лютеранського мотету, головні етапи еволюції мотетів у творчості провідних німецьких композиторів XIX – першої половини XX ст., систематизовано матеріали із загальної історії мотету; розкрито характерні ознаки нового жанрового різновиду; простежено внутріжанрову диференціацію мотету в лютеранській Німеччині; з'ясовано місце мотету в лютеранській літургії, окреслено найважливіші етапи становлення німецького лютеранського мотету, здійснено комплексний аналіз мотетів Ф. Мендельсона, Р. Шумана, Й. Брамса, М. Регера, Х. Діслера, досліджено історію написання, характер компонування текстів і особливості музичної мови; визначено місце проаналізованих творів у духовному доробку цих композиторів і в контексті загальної еволюції жанру; охарактеризовано головні тенденції розвитку лютеранського мотету в першій половині XX ст. Наукова новизна дослідження полягає у виявленні цілісності лінії еволюції мотету з відокремленням внутріжанрових різновидів, у визначенні місця і значення мотету в жанровій системі романтизму. У роботі проаналізовано мотетну творчість Ф. Мендельсона, Р. Шумана, Й. Брамса і М. Регера. Уведено в науковий обіг маловідомі факти про обставини створення мотетів, виявлено характерний метод роботи з поетичними текстами. Дисертація є першою спробою в українському музикознавстві дослідити творчість Х. Діслера, найвидатнішого автора лютеранських мотетів першої половини XX ст.

24 червня 2015 року відбувся захист дисертації **Скорик Адріани Ярославівни «Мистецтво телекомунікації в глобальному просторі медіакультури. Український дискурс»** на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства за спеціальністю 26.00.01 – Теорія та історія культури (мистецтвознавство). Дисертантка досліджує роль, місце, значення і функціонування мистецтва телекомунікації у транскультурному і трансхудожньому світовому й українському просторі медійної культури, у якому відбувається міжкультурний обмін і комунікативний діалог. У дисертації розкрито культуротворчий зміст мистецтва телекомунікації як феномена медіакультури, яке акумулює головні тенденції розвитку сучасного глобалізованого масового суспільства; розроблено такі методологічні підходи, завдяки яким можливо досягнути і спрогнозувати подальше буття мистецтва телекомунікації як різновиду сучасної художньої творчості, зокрема як важливої складової сучасної популярної культури; розглянуто

медійну культуру в сучасному художньо-інформаційному середовищі у мистецтвознавчо-культурологічному аспекті; досліджено масмедіа в системі суміжних типів художнього дискурсу у проблемному полі сучасних культурологічних праць; охарактеризовано масмедіа в комунікаційних системах сучасного суспільства; досліджено нові медіа в художньо-інформаційній культурі України – від засобів масової комунікації до соціальних мереж; представлено телевізійну культуру в медіакомунікативному вимірі – від дискурсу до мови мистецтва; окреслено сучасні теоретико-культурознавчі підходи до визначення структури масмедіа в суспільстві нової візуальності; досліджено семіологію телевізійного мистецтва як регулятивний чинник специфіки перетворенні в інформаційному середовищі, функціональні аспекти діяльності масмедіа у вітчизняному телекомунікативному просторі з погляду мистецтвознавства; окреслено сучасні медіа і мистецтво телебачення у вітчизняному соціокультурному просторі; досліджено соціокультуру і систему масмедійних трансформацій суспільства в українському контексті; визначено роль телекомунікації в конструюванні колективної ідентичності народу і враховано у цьому контексті соціокультурні традиції регіонального телебачення. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ній уперше в українському культурознавстві виділено й проаналізовано феномен мистецтва телекомунікації як важливого явища сучасної глобальної культури з урахуванням його головних художніх атрибутів, а також його ролі в гармонізації відносин людини і суспільства, у доланні маргінального стану буття, у розвитку творчо-емоційної сфери індивіда, його значення для самореалізації особистості. Розглянуто нові форми буття телекомунікації як мистецтва, його актуальну сутність, трансформацію художнього досвіду до створення глобального культурного середовища буття людини і усвідомлення духовно-творчих основ її повсякденного буття.

Зокрема, у роботі здійснено цілісний, комплексний аналіз синхронних «зрізів» художньої культури нового тисячоліття і визначено систему взаємозалежностей її елементів в аспекті унікального явища – сучасного медіапростору. В українську гуманітаристику введено поняття «мистецтво телекомунікації», яке не обмежується власне телебаченням, а охоплює й новітні інформаційні засоби (Інтернет мережі, зокрема, соціальні; засоби мультимедіа). Аргументовано, що еволюція культури відбувається на фоні змін у засобах масової комунікації, у них провідна роль належить саме телекомунікації, яка шляхом нової художньої мови, структури, форм, функцій викликає динамічні процеси у розвитку сучасної сфери художнього. Охарактеризовано взаємозв'язок мистецтва і світу телекомунікації, наголошено на цивілізаційних трансформаціях, які сприяють зближенню і поєднанню цих феноменів: з одного боку, зростання зацікавленості мистецтва іманентною сферою телекомунікації – утилітарністю, буденною свідомістю, імпровізаційністю, непередбачуваністю, адресністю тощо, а з іншого, – залучення художніх прийомів мистецтва й тяжіння до естетизації телекомунікаційної сфери: видовищність, семантизація, емоціоналізація, сугестивність тощо. Доведено, що новітні форми телекомунікації, як частина популярної художньої культури, здійснюють міжкультурний обмін духовними здобутками за принципами індивідуальної творчості шляхом відображення, перенесення (трансформування) і перетворення-створення власних світів. Розглянуто мистецтво телекомунікації в контексті розуміння сутності культури як процесу неперервної циркуляції і міжкультурного обміну, що дало можливість визначити його як транскультурне явище, яке віддзеркалює специфіку культурного поступу людства, відзначити поєднання в ньому глобального і локального, тяжіння до естетизації всіх складових суспільних і міжособистісних відносин. Доведено, що ідея транскультурності сучасного дискурсу мистецтва телекомунікації має своєю метою всепроникливість цього феномена в усі сфери буття світової культури. Запропоновано й обґрунтовано дослідницьку стратегію дискурсивного вивчення сучасного

мистецтва телекомунікації як складної системи, яка перебуває у русі, у стані нескінченних трансформацій і має можливість художньо моделювати різні аспекти людського буття. Доведено, що механізм перетворення феномена телекомунікації на форму культурної діяльності, наближеної до мистецтва, зумовленої загальними тенденціями духовного освоєння людиною матеріалу, представленого культурою і цивілізацією, що унеможливорює сучасне розуміння теорії культури поза трансформацією художнього. Визначено, що мистецтво телекомунікації створює новітні художньо-комунікативні форми та жанри («тролінг», «інфотейнмент»; масові акції «флешмоб» і «профлеш»; актуальні форми міжособистісного спілкування, самопрезентації і самовияви масових користувачів мереж, зокрема, «Інстаграм», «селфі», «флейм», «флуд», «холівар» тощо), які сприяють естетизації медіапростору і, наразі, постають специфічними зразками мистецтва. Визначено, що виникнення нових художньо-комунікативних практик виражає нові світоглядні зміни, які не можуть бути передані традиційними засобами класичного мистецтва, руйнує нормативність традиційного мистецтвознавства, фіксує онтологію чуттєвості «в реальному часі». Науково обґрунтовано затвердження специфічного поняття «концепт популярної культури», пов'язаного з розгортанням сучасного медіапростору, оновленої системи засобів масової комунікації, яка забезпечила нову і ефективну зв'язаність суспільства, уніфікувала його життєдіяльність і психологію. Доведено, що актуальність популярної культури зумовлена цілісним способом буття суспільства в епоху глобалізації, вона є способом культурного життя початку XXI століття. В український науковий обіг введено концепцію Дж. Фіске щодо феномена «популярна культура» і дискурсивності соціокультурних кодів телевізійних текстів (новини, документальні драми /docudramas/, телевізійні шоу та ін.). Доведено, що телевізійний дискурс постає способом упорядкування реальності, механізмом визначення цінності як самого індивіда, так і предметів навколишнього світу. Розкрито роль мистецтва телебачення як джерела масмедіального поширення культури, яке радикально змінює традиційні установки, пов'язані з виробництвом і прочитанням культурних текстів, визначаючи зовнішність популярної культури як полісеміотичного феномена. Теоретично обґрунтовано специфіку українського дискурсу масмедіа у глобальному медіапросторі як сучасної форми колективної ідентифікації. Виявлено, що специфічними ознаками вітчизняного медіадискурсу є його екзистенційно-конкретний, духовно-сакральний характер, постійний діалог із власними традиціями, який сьогодні дає змогу трактувати новітні форми мистецтва як засіб пошуку і проникнення у сенс життя для створення ціннісно-сислового Універсуму української культури. Здійснено аналіз специфіки регіонального виміру українського телебачення у контексті соціокультурних трансформацій періоду новітньої історії України; окреслено основні напрями розвитку регіонального телебачення як форми масової комунікації.

Теоретичне і практичне значення дослідження визначається новим підходом до вивчення гостро актуальних для сучасного гуманітарного знання проблем, пов'язаних із намаганням людства знайти відповіді на одвічні питання про базисну сутність культури, а також розширенням теоретичного діапазону культурології щодо розуміння буттєвості художньої культури нового тисячоліття, включення в її поле мистецтва телекомунікації. Результати дослідження можуть бути використані у процесі викладання навчальних курсів з історії та теорії культури, історії мистецтв, теорії сучасного мистецтва, у спеціальних курсах з культурології, соціології мистецтва, а також у науковій роботі з проблем, пов'язаних із функціонуванням і розвитком засобів масової комунікації, практики телебачення і його реального значення в житті людини.